

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT



1961

NR. 3

UNIVERSITETSFORLAGET
OSLO - BERGEN

Om spredningen av piggeple (*Datura stramonium* L.) i Norge

ON THE INVASION OF THORN-APPLE
(*DATURA STRAMONIUM* L.) IN NORWAY

Av

ANDERS DANIELSEN OG TORE OUREN

Det virkelig store «piggeple-år» 1959 ga støtet til den undersøkelsen som vi nå legger frem.

Vi vil gjerne benytte anledningen til å takke konservator Rolf Y. Berg, cand. real. Odd Klykken og ugrasbiolog T. Vidme som så beredvillig har latt oss få disponere over deres materiale, samt alle andre som har hjulpet oss ved å svare på våre mange skriftlige og muntlige spørsmål.

Danielsen har skrevet avsnittene 2, 4, 8, 9 og første del av avsnitt 5. Ouren har skrevet avsnittene 1, 3, 6, 7 og resten av avsnitt 5. For øvrig er hele avhandlingen resultatet av stadig og hyggelig samarbeid.

1. INNLEDNING

En rekke arter har ikke noe stabilt utbredelsesområde, men befinner seg i spredning. Dette gjelder særlig for mange antropokorer, arter som menneskene bevisst eller ubevisst har bragt med seg utenfra.

Antropokorer som nylig er naturalisert, vil ofte øke sitt areal fra år til år. Man kan få et bilde av spredningen ved å lage en serie utbredelseskart som viser alle funn inntil gitte tidspunkt. Spredningen av *Matricaria matricarioides* i Norge inntil henholdsvis 1870, 1900 og 1940 (Lagerberg & Holmboe 1940) er for eksempel vist på denne måte.

For en slik naturalisert art vil det ikke være mulig å skjelne mellom spredning (1) fra naturaliserte bestand i Norge og (2) gjennom nytt tilfang av frø fra utlandet.

Dersom man vil undersøke de mulige veier som antropokorene følger fra utlandet, skulle det derfor være enklere å studere arter som ikke er naturalisert — efemerofytene. Da disse sjelden eller aldri setter modent frø hos oss, må frøene være kommet fra utlandet, og voksestedet vil i mange tilfelle gi holdepunkter for hvordan de er kommet hit.